

UREVIDERT DELÅRSRAPPORT

4. KVARTAL

2016

SPAREBANKEN MØRE

Hovedtall konsern

Resultat

	4. kv. 2016		4. kv. 2015		2016		2015	
	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%
Netto renteinntekter	279	1,83	285	1,91	1 082	1,79	1 098	1,89
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	45	0,30	43	0,29	182	0,30	193	0,33
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0,00	-3	-0,02	99	0,16	12	0,02
Sum inntekter	324	2,13	325	2,18	1 363	2,25	1 303	2,24
Sum driftskostnader	143	0,94	124	0,83	586	0,97	561	0,96
Resultat før tap	181	1,19	201	1,35	777	1,28	742	1,28
Tap på utlån, garantier m.v	22	0,14	25	0,17	22	0,04	50	0,09
Resultat før skatt	159	1,05	176	1,18	755	1,24	692	1,19
Skattekostnad	43	0,28	48	0,32	181	0,30	189	0,32
Resultat for perioden	116	0,77	128	0,86	574	0,94	503	0,87

Balanse

Mill. kroner	31.12.2016	Endring siste 12 mnd. i %	31.12.2015
Forvaltningskapital	61 593	2,5	60 120
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	60 525	4,2	58 113
Utlån til kunder	52 691	2,7	51 286
Brutto utlån til personkunder	37 133	6,6	34 822
Brutto utlån til næringsliv og offentlig sektor	15 734	-4,8	16 526
Innskudd fra kunder	32 562	10,8	29 389
Innskudd fra personkunder	18 675	4,7	17 829
Innskudd fra næringsliv og offentlig sektor	13 877	20,1	11 550

Nøkkeltall

	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	2016	2015
Egenkapitalforrentning (annualisert)	9,2	10,7	11,6	10,7
Kostnader i prosent av inntekter	44,2	38,1	43,0	43,0
Tap i % av utlån 1.1/periodens start	0,17	0,19	0,04	0,10

Tapsutsatte engasjement i % av utlån (før tapsnedskrivninger)	1,16	0,47	1,16	0,47
Tapsutsatte engasjement i % av utlån (etter tapsnedskrivninger)	1,01	0,32	1,01	0,32
Innskuddsdekning i %	61,8	57,3	61,8	57,3
Likviditetsindikator (Liquidity Coverage Ratio - LCR)	91	123	91	123
Utlånsvekst i %	1,9	-0,3	2,7	4,9
Innskuddsvekst i %	0,6	0,4	10,8	3,5
Ansvarlig kapital 1) 2)	18,6	18,1	18,6	18,1
Kjernekapital i % 1) 2)	17,0	16,6	17,0	16,6
Ren kjernekapital i % 1) 2)	14,7	14,1	14,7	14,1
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio - LR)	8,5	8,0	8,5	8,0
Årsverk	378	388	378	388

Egenkapitalbevis (EKB)

	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat pr egenkapitalbevis (konsern) (kroner)	28,80	25,25	31,20	21,65	31,05
Resultat pr egenkapitalbevis (morbank) (kroner)	29,85	25,70	29,10	18,45	27,75
Egenkapitalbevisbrøken i % 1.1 (morbank)	49,6	49,6	49,6	47,7	46,0
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	988,70	988,70	988,70	988,70	784,11
Kurs på Oslo Børs	254	188	216	198	160
Børsverdi (mill. kroner)	2 511	1 859	2 136	1 958	1 255
Bokført egenkapital pr EKB (konsern, inkl. utbytte)	271	253	242	223	219
Utbytte pr EKB	14,00	11,50	13,50	8,00	12,00
Pris/Resultat pr EKB (konsern, annualisert)	8,8	7,3	7,4	10,7	5,8
Pris/Bokført verdi (P/B) (konsern) 3)	0,94	0,74	0,89	0,89	0,73

1) Beregnet etter IRB i Basel II inkl. overgangsregel i Basel I. IRB for massemarked f.o.m. 31.03.15 og IRB-grunnleggende for foretak f.o.m. 30.06.14.

2) Inkl. forslag til årsoppgjørdisposisjoner

Kvartalsberetning fra styret

Samtlige tallstørrelser er knyttet til konsernet. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor. Regnskapet er rapportert i henhold til IFRS og delårsrapporten er utarbeidet i samsvar med IAS 34 for delårsrapportering.

RESULTAT I 4. KVARTAL 2016

Resultat før tap på utlån og garantier utgjorde 181 mill. kroner og 1,19 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 201 mill. kroner og 1,35 % i tilsvarende kvartal i fjor.

Resultat etter tap på utlån og garantier utgjorde 159 mill. kroner og 1,05 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 176 mill. kroner og 1,18 % i samme periode i fjor.

Resultat etter skatt i 4. kvartal 2016 utgjorde 116 mill. kroner, 0,77 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 128 mill. kroner og 0,86 % i tilsvarende kvartal i fjor. Egenkapitalrentabiliteten i 4. kvartal 2016 ble 9,2 % mot 10,7 % i 4. kvartal 2015.

Resultat pr egenkapitalbevis utgjør kroner 5,80 (6,45) for konsernet og kroner 4,35 (4,40) for morbanken.

Rentenetto

Netto renteinntekter på 279 mill. kroner er 6 mill. kroner lavere enn i tilsvarende kvartal i fjor. Som andel av forvaltningskapitalen utgjør dette 1,83 %, som er 0,08 p.e. lavere enn i 4. kvartal 2015.

Det generelt lave rentenivået i markedet, sammen med sterk konkurranse både på utlåns- og innskuddssiden påvirker utviklingen i rentenettoen.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter ble 45 mill. kroner, 5 mill. kroner høyere enn i 4. kvartal i fjor. Av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør andre driftsinntekter 0,30 % mot 0,27 % i tilsvarende kvartal i 2015. Kurstap på obligasjonsporteføljen utgjør 4 mill. kroner i 4. kvartal mot et kurstap på 10 mill. kroner i 4. kvartal 2015.

Kostnader

Driftskostnadene i kvartalet utgjorde 143 mill. kroner som er 19 mill. kroner høyere enn i samme kvartal i fjor.

Personalkostnadene er økt med 25 mill. kroner sammenlignet med samme kvartal i fjor. Økningen skyldes i hovedsak at det i 4. kvartal 2015 ble gjort endringer i bankens pensjonsordning som reduserte personalkostnadene med 24 mill. kroner. Øvrige kostnader er redusert med 6 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor og utgjør 57 mill. kroner. Bemanningen er redusert med 10 årsverk de siste 12 månedene til 378 årsverk.

Kostnader som andel av inntekter utgjorde 44,2 % i 4. kvartal 2016 som er en økning på 6,1 p.e. sammenlignet med 4. kvartal i fjor.

Tapsnedskrivning og mislighold

I kvartalet er det bokført tap på 22 mill. kroner på utlån og garantier. Omregnet på årsbasis utgjør dette 0,14 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 4. kvartal i 2015 var 25 mill. kroner og 0,17 %. I 4. kvartal er gruppevise nedskrivninger økt med 14 mill. kroner, innen personkundeselementet er det ikke bokført tap og innen næringslivssegmentet er tapene økt med 8 mill. kroner.

Utlån- og innskuddsvekst

I forhold til ved utgangen av 3. kvartal 2016 er forvaltningskapitalen redusert med 0,3 % til 61 593 mill. kroner. Utlån har økt med 1,8 % til 52 691 mill. kroner og innskudd fra kunder er økt med 0,7 % til 32 562 mill. kroner. For ytterligere kommentarer vedrørende volumutvikling de siste 12 månedene vises det til kommentarer for året 2016.

FORELØPIG ÅRSREGNSKAP FOR 2016

Resultat før tap på utlån og garantier ble 777 mill. kroner og 1,28 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 742 mill. kroner og 1,28 % i 2015.

Resultat etter tap på utlån og garantier utgjorde 755 mill. kroner og 1,24 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 692 mill. kroner og 1,19 % i 2015.

Resultat etter skatt i 2016 utgjorde 574 mill. kroner, 0,94 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 503 mill. kroner og 0,87 % i 2015. Egenkapitalrentabiliteten i 2016 ble 11,6 % mot 10,7 % i 2015.

Resultat pr egenkapitalbevis i 2016 var kroner 28,80 (25,25) for konsernet og kroner 29,85 (25,70) for morbanken.

Rentenetto

Netto renteinntekter utgjorde totalt 1 082 mill. kroner (1 098 mill. kroner). Som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde dette 1,79 % (1,89 %). Rentenettoen utgjorde 79,4 % (84,3 %) av sum inntekter i 2016.

Det generelt lave rentenivået i markedet, sammen med sterk konkurranse både på utlåns- og innskuddssiden påvirker utviklingen i rentenettoen.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter var i 2016 på 281 mill. kroner (0,46 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital). Dette er en økning på 76 mill. kroner i forhold til 2015. Kursgevinst på obligasjonsporteføljen utgjør 24 mill. kroner i 2016 mot et kurstap på 51 mill. kroner i 2015.

Effekten på resultat før skatt fra Visa-transaksjonen utgjør 45 mill. kroner for 2016.

Kostnader

Samlede kostnader ble 586 mill. kroner (0,97 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital). Dette er en økning på 25 mill. kroner i forhold til 2015. Dette skyldes i hovedsak at det i 4.kvartal 2015 ble gjort endringer i bankens pensjonsordning som reduserte personalkostnadene med 24 mill. kroner for 2015. Øvrige kostnader er redusert med 1 mill. kroner sammenlignet med i 2015 og utgjør 251 mill. kroner. Bemanningen er redusert med 10 årsverk de siste 12 månedene til 378 årsverk.

Kostnader som andel av inntekter utgjorde 43,0 % i 2016 som er det samme som i 2015.

Tapsnedskrivning og mislighold

Resultatregnskapet er i 2016 belastet med 22 mill. kroner (50 mill. kroner) på utlån og garantier. Dette utgjør 0,04 % (0,09 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tap på utlån og garantier fordeler seg med en økning i gruppevis nedskrivninger med 19 mill. kroner, en økning innen næringslivssegmentet med 9 mill. kroner og en reduksjon innen personkundeselementet med 6 mill. kroner.

Pr utgangen av 2016 utgjør totale tapsnedskrivninger 360 mill. kroner, tilsvarende 0,68 % av brutto utlån (341 mill. kroner og 0,66 % av brutto utlån). 15 mill. kroner av de individuelle nedskrivningene er knyttet til mislighold over 90 dager (14 mill. kroner), noe som utgjør 0,02 % av brutto utlån (0,03 %). 64 mill. kroner er relatert til øvrige engasjementer (65 mill. kroner), tilsvarende 0,12 % av brutto utlån (0,13 %). Gruppevis nedskrivninger utgjør 281 mill. kroner (262 mill. kroner), og utgjør 0,53 % av brutto utlån (0,51 %).

Netto tapsutsatte engasjement (misligholdte engasjement over 90 dager og ikke-misligholdte engasjement hvor det er foretatt individuell tapsnedskrivning) har de siste 12 månedene hatt en økning på 367 mill. kroner. Pr utgangen av 2016 fordeler netto tapsutsatte engasjement seg med 476 mill. kroner for næringsliv og 56 mill. kroner for personmarkedet. Totalt utgjør dette 1,01 % av brutto utlån (0,32 %).

Netto mislighold over 3 måneder utgjorde ved utgangen av 2016 50 mill. kroner (60 mill. kroner), en reduksjon fra 0,11 % av utlån ved utgangen 2015 til 0,09 % ved utgangen av 2016.

Visa-transaksjonen

Det vises til tidligere informasjon gitt i årsrapport 2015 og i børsmelding 29. juni 2016 vedrørende avtalen mellom Visa Europe Ltd og Visa Inc. om salg av samtlige aksjer i Visa Europe. Sparebanken Møre har en interesse i denne transaksjonen gjennom eierskap i Visa Norge som eier 1 aksje i Visa Europe Ltd, samt en mindre interesse gjennom salget av Nets/Teller i 2014. Transaksjonen består av et kontantvederlag ved gjennomføring, samt et kontantvederlag som utbetales etter tre år og konvertible preferanseaksjer.

Effekten på resultat før skatt fra denne første delen av kontantvederlaget utgjør i 2016 45 mill. kroner, der 38 mill. kroner kommer fra eierskapet i Visa Norge og 7 mill. kroner fra interessen i Nets/Teller.

Utlån til kunder

Ved utgangen av 2016 utgjorde utlån til kunder 52 691 mill. kroner (51 286 mill. kroner). De siste 12 månedene har det vært en økning på netto utlån til kunder på totalt 1 405 mill. kroner, tilsvarende 2,7 %. Utlån til personkunder økte med 6,6 %, mens utlån til næringsliv har hatt en reduksjon på 4,8 % siste 12 måneder. Personmarkedsandelen av utlånene utgjør ved utgangen av 2016 70,2 % (67,5 %).

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder har de siste 12 månedene økt med 10,8 %. Ved utgangen av 2016 utgjør innskuddene 32 562 mill. kroner (29 389 mill. kroner). Innskudd fra personmarked har økt med 4,7 % de siste 12 månedene, innskudd fra næringsliv har økt med 19,9 % og innskudd fra det offentlige har økt med 20,7 %. Personmarkedets relative andel av innskuddene utgjør 57,4 % (60,8 %), innskudd fra næringslivsmarkedet 39,2 % (36,3 %) og det offentliges andel av innskuddene utgjør 3,4 % (2,9 %).

Innskudd som andel av utlån utgjør 61,8 % (57,3 %) ved utgangen av 2016.

KAPITALDEKNING

Konsernets kapitaldekning ved utgangen av 4. kvartal 2016 ligger over de regulatoriske kapitalkravene og internt satt minimumsmålsetting for ren kjernekapital.

Finanstilsynet har i 4. kvartal gjennomført en vurdering av konsernets risiko og kapitalbehov i 2016 og fastsatt et individuelt Pilar 2 tillegg på 1,8 %.

Ansvarlig kapital pr 31.12.2016 utgjør 18,6 % (18,1 %), kjernekapital utgjør 17,0 % (16,6 %), hvorav ren kjernekapital utgjør 14,7 % (14,1 %).

Sparebanken Møre har et kapitalkrav knyttet til overgangsordningen vedrørende Basel I-gulvet ved utgangen av 4. kvartal 2016 på 25 mill. kroner, tilsvarende et beregningsgrunnlag på 295 mill. kroner.

DATTERSELSKAPER

Samlet resultat i bankens tre datterselskaper ble 153 mill. kroner etter skatt i 2016 (179 mill. kroner).

Møre Boligkreditt AS er etablert som et ledd i konsernets langsiktige finansieringsstrategi, og kredittforetakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer. Selskapet har ved årsskiftet netto hentet inn 16,1 milliarder kroner i finansiering til konsernet. Selskapet har gitt 156 mill. kroner i resultatbidrag i 2016 (176 mill. kroner).

Møre Eiendomsmegling AS tilbyr tjenester innen eiendomsomsetning til både personkunder og næringslivet. Selskapet har et resultat i 2016 på -1,9 mill. kroner (0,2 mill. kroner). Det var ved utgangen av året 14 årsverk i selskapet.

Sparebankeiendom AS har som formål å eie og forvalte bankens egne forretningseiendommer. Selskapet har ikke gitt noe resultatbidrag i 2016. Det er ingen ansatte i selskapet.

EGENKAPITALBEVIS

Ved utgangen av 2016 var det 5 715 eiere av Sparebanken Møres egenkapitalbevis. Antall utstedte egenkapitalbevis er 9 886 954. Eierandelskapitalen utgjør 49,6 % av bankens totale egenkapital. I note 10 finnes en oversikt over de 20 største eierne av bankens egenkapitalbevis.

Pr 31. desember 2016 eide banken 29 847 egne egenkapitalbevis. Disse er anskaffet via Oslo Børs til markedskurs.

FORSLAG TIL DISPONERING AV ÅRETS OVERSKUDD

I henhold til reglene knyttet til egenkapitalbevis m.m. og i samsvar med utbyttepolitikken til Sparebanken Møre er 49 % av overskuddet i konsernet foreslått avsatt til kontantutbytte og utbyttedmidler til lokalsamfunnet. Ut fra den regnskapsmessige fordelingen av egenkapitalen mellom eierandelskapitalen og grunnfondet tilfaller 49,6 % av overskuddet eierne av egenkapitalbevis og 50,4 % tilfaller grunnfondet. Resultat pr egenkapitalbevis i 2016 ble kr 28,80. Det foreslåes overfor generalforsamlingen at kontantutbytte pr egenkapitalbevis for regnskapsåret 2016 settes til kr 14,00.

Forslag til resultatdisponering:

Årets overskudd 574 mill. kroner

Utbyttedmidler (48,6 %):

- Til kontantutbytte 138 mill. kroner

- Til samfunnsutbytte 141 mill. kroner

Styrking av egenkapitalen (51,4 %):

- Til utjevningfondet 156 mill. kroner
- Til grunnfondet 159 mill. kroner
- Til andre fond -20 mill. kroner

Sum disponert 574 mill. kroner

UTSIKTENE FREMOVER

I tråd med hva som er tilfellet for norsk økonomi synes de økonomiske utsiktene for Møre og Romsdal å ha stabilisert seg utover høsten og vinteren. Store deler av næringslivet opplever for tiden økt aktivitet. De viktigste årsakene til dette er en svak krone, lave renter og en ekspansiv finanspolitikk. Videre har oppgangen i oljeprisen bidratt til redusert usikkerhet for oljerelaterte næringer. Situasjonen for denne næringen vil likevel fortsatt være utfordrende i 2017. Som følge av dette vil arbeidsledigheten i fylket fortsatt kunne stige svakt.

I desember utgjorde den registrerte ledigheten i Møre og Romsdal 3,1 prosent av arbeidsstyrken i følge NAV. For landet som helhet lå ledigheten på 2,8 prosent.

Det forventes at tapsnivået i Sparebanken Møre vil holde seg lavt også i 2017.

Kredittveksten i Norge har vært svakt avtakende gjennom 2016, veksten i totale innskudd har vært positiv, men svak. Vi opplever fortsatt sterk konkurranse i markedet både for utlån og innskudd, men banken er konkurransedyktig og registrerer fortsatt god utlåns- og innskuddsvekst. Det forventes at utlånsveksten innenfor personmarkedet vil avta noe gjennom året, mens veksten i næringslivsmarkedet vil øke. Fokus er hele tiden rettet mot å generere vekst på gode engasjementer med et akseptabelt risikonivå.

Banken vil fortsatt være en sterk og engasjert støttespiller for næringslivet på Nordvestlandet.

Sparebanken Møre har fokus på kostnadseffektiv drift. Resultatet av dette har vært et svært tilfredsstillende kostnadsnivå. Fokus vil videreføres, og konsernets kostnadseffektivitet forventes også for 2017 å bli innenfor intern målsetting om maksimum kostnadsandel på 45 prosent av inntektene.

Totalt sett forventes det et godt resultat for 2017, og en egenkapitalrentabilitet som overstiger måltallet på 10 prosent.

Ålesund, 31. desember 2016

25. januar 2017

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

LEIF-ARNE LANGØY, styreleder

ROY REITE, styrets nestleder

RAGNA BRENNE BJERKESET

HENRIK GRUNG

ELISABETH MARÅK STØLE

ANN MAGRITT BJÅSTAD VIKERBAKK

HELGE KARSTEN KNUDSEN

OLAV ARNE FISKERSTRAND, adm. direktør

Resultat konsern

RESULTAT KONSERN

Beløp i mill. kroner	Note	4. kv. 2016	4. kv. 2015	2016	2015
Renteinntekter		448	473	1 783	1 994
Rentekostnader		169	188	701	896
Netto renteinntekter	<u>9</u>	279	285	1 082	1 098
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		47	45	189	196
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		6	7	27	28
Andre driftsinntekter		4	5	20	25
Netto provisjons- og andre driftsinntekter		45	43	182	193
Utbytte		1	1	2	2
Netto verdiendring på finansielle instrumenter	<u>5</u>	-1	-4	97	10
Netto avkastning på finansielle investeringer		0	-3	99	12
Sum inntekter		324	325	1 363	1 303
Kostnader ved ytelser til ansatte		85	61	335	309
Administrasjonskostnader		29	26	124	119
Avskrivninger og avsetninger		9	9	32	29
Andre driftskostnader		20	28	95	104
Sum driftskostnader		143	124	586	561
Resultat før tap		181	201	777	742
Tap på utlån, garantier m.v.	<u>3</u>	22	25	22	50
Resultat før skatt		159	176	755	692
Skattekostnad		43	48	181	189
Resultat for perioden		116	128	574	503
Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)		5,80	6,45	28,80	25,25
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)		5,80	6,45	28,80	25,25
Utbetalt utbytte pr. egenkapitalbevis i perioden (kroner)		0,00	0,00	11,50	13,50

UTVIDET RESULTAT KONSERN

Beløp i mill. kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	2016	2015
Resultat for perioden	116	128	574	503

Andre inntekter/kostnader som reverseres over ordinært resultat:				
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg (uten skatteeffekt)	10	50	-31	48
Andre inntekter/kostnader som ikke reverseres over ordinært resultat:				
Estimatavvik pensjon	-8	-9	-8	-9
Skatteeffekt av estimatavvik pensjon	2	-2	2	-2
Totalresultat for perioden	120	167	537	540

Balanse konsern

BALANSE KONSERN

Eiendeler

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015
Konter og fordringer på Norges Bank	<u>5 6 9</u>	300	1 054
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	<u>5 6 9</u>	649	1 205
Utlån til og fordringer på kunder	<u>2 3 4 5 7 9</u>	52 691	51 286
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	<u>5 7 9</u>	6 199	4 735
Finansielle derivater	<u>5 7</u>	1 146	1 234
Aksjer og andre verdipapirer	<u>5 7</u>	133	168
Eiendel ved utsatt skatt		42	50
Immaterielle eiendeler		47	48
Varige driftsmidler		230	259
Andre eiendeler		156	81
Sum eiendeler		61 593	60 120

Forpliktelses og egenkapital

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	<u>5 6 9</u>	658	1 058
Innskudd fra kunder	<u>2 5 7 9</u>	32 562	29 389
Utstedte sertifikater og obligasjoner	<u>5 6</u>	20 363	21 918
Finansielle derivater	<u>5 7</u>	580	592
Andre forpliktelses		558	590
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		73	75
Andre avsetninger og forpliktelses		40	59
Fondsobligasjoner	<u>5 6</u>	816	826
Ansvarlige lån	<u>5 6</u>	502	501
Sum forpliktelses		56 152	55 008
Egenkapitalbevis	<u>10</u>	989	989
Beholdning av egne egenkapitalbevis		-3	-13
Overkurs		354	354
Innskutt egenkapital		1 340	1 330
Grunnfondskapital		2 346	2 183

Gavefond	125	125
Utjevningssfond	1 092	935
Verdireguleringsfond	51	82
Annen egenkapital	487	457
Opptjent egenkapital	4 101	3 782
Sum egenkapital	5 441	5 112
Sum forpliktelser og egenkapital	61 593	60 120

Egenkapitaloppstilling konsern

KONSERN 31.12.2016	Sum egen-kapital	Egen-kapital-bevis	Over-kurs	Grunn-fond	Gave-fond	Utjev-nings-fond	Verdi-reguler-ingsfond	Annen egen-kapital
Egenkapital pr 31.12.15	5 112	976	354	2 183	125	935	82	457
Endring egne egenkapitalbevis	21	10		7		4		
Utdelt utbyttemidler til egenkapitalbeviserne	-114							-114
Utdelt utbyttemidler til lokalsamfunnet	-115							-115
Egenkapital før årets resultatdisponering	4 904	986	354	2 190	125	939	82	229
Tilført grunnfondet	159			159				
Tilført utjevningsfondet	156					156		
Tilført annen egenkapital	-21							-21
Foreslått utbyttemidler til egenkapitalbeviserne	138							138
Foreslått utbyttemidler til lokalsamfunnet	141							141
Resultat for regnskapsåret	574	0	0	159	0	156	0	259
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg	-31						-31	
Estimatavvik pensjoner	-8			-4		-4		
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	2			1		1		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	-37	0	0	-3	0	-3	-31	0
Totalresultat for perioden	537	0	0	156	0	153	-31	259
Egenkapital pr 31.12.16	5 441	986	354	2 346	125	1 092	51	487

KONSERN 31.12.2015	Sum egen-kapital	Egen-kapital-bevis	Over-kurs	Grunn-fond	Gave-fond	Utjev-nings-fond	Verdi-reguler-ingsfond	Annen egen-kapital
Egenkapital pr 31.12.14	4 845	978	353	2 048	125	799	34	507
Endring egne egenkapitalbevis	-2	-2	1	-2		1		
Utdelt utbyttemidler til egenkapitalbeviserne	-133							-133
Utdelt utbyttemidler til lokalsamfunnet	-136							-136
Egenkapital før årets resultatdisponering	4 573	976	354	2 046	125	800	34	238
Tilført grunnfondet	142			142				
Tilført utjevningsfondet	140					140		
Tilført annen egenkapital	-9							-9
Foreslått utbyttemidler til egenkapitalbeviserne	114							114

Foreslått utbyttedmidler til lokalsamfunnet	115							115
Resultat for regnskapsåret	503	0	0	142	0	140	0	220
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg	48						48	
Estimatavvik pensjoner	-9			-5		-4		
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	-2			-1		-1		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	37	0	0	-6	0	-5	48	0
Totalresultat for perioden	540	0	0	137	0	135	48	220
Egenkapital pr 31.12.15	5 112	976	354	2 183	125	935	82	457

Kontantstrømoppstilling konsern

Beløp i mill. kroner	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer	1 880	2 109
Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer	-344	-524
Innbetalinger av utbytte og konsernbidrag	2	2
Driftsutbetalinger	-465	-532
Utbetalinger av skatt	-214	-202
Netto inn-/utbetaling på utlån til og fordringer på andre finansinstitusjoner	556	-44
Netto inn-/utbetaling av nedbetalingslån/leasing til kunder	-1 845	-2 922
Netto inn-/utbetaling av benyttede rammekreditter	420	485
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	3 173	1 000
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3 163	-628
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Renteinnbetalinger på sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	110	104
Innbetaling ved salg av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	3 860	1 483
Utbetaling ved kjøp av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	-5 380	-1 512
Innbetaling ved salg av driftsmidler m.v.	17	4
Utbetaling ved tilgang av driftsmidler m.v.	-20	-43
Netto inn-/utbetaling av øvrige eiendeler	92	-283
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 321	-247
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Renteutbetalinger på utstedte verdipapirer og ansvarlig lånekapital	-404	-455
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	-400	511
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	1 527	7 056
Utbetaling ved innløsning av verdipapirgjeld	-2 947	-5 107
Utbetalinger av utbytte	-114	-133
Netto inn-/utbetaling av øvrig gjeld	-258	-21
Netto kontantstrømmer av finansieringsaktiviteter	-2 596	1 851
Netto endrina likvider	-754	976

Likviditetsbeholdning 01.01	1 054	78
Likviditetsbeholdning 31.12	300	1 054

Note 1

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Konsernets delårsregnskap er utarbeidet i henhold til vedtatte IFRS-standarder godkjent av EU pr. 31.12.2016. Delårsrapporten er utarbeidet i samsvar med IAS 34 for delårsrapportering.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som også er morbankens og datterselskapenes funksjonelle valuta.

Delårsrapporten er utarbeidet i tråd med de regnskapsprinsipper og målemetoder som er benyttet i årsregnskapet for 2015. Det har ikke vært noen endringer eller trådt i kraft noen nye standarder så langt i 2016.

Det henvises til årsrapporten for 2015 for ytterligere beskrivelse av regnskapsprinsipper.

Note 2

UTLÅN OG INNSKUDD ETTER SEKTOR OG NÆRING

KONSERN	Utlån	
	31.12.2016	31.12.2015
Sektor/næring		
Jordbruk og skogbruk	390	373
Fiske og fangst	2 281	3 186
Industri	2 327	2 244
Bygg og anlegg	562	600
Varehandel og hotell	525	517
Supply/Offshore	1 103	1 189
Eiendomsdrift	5 783	5 683
Faglig/finansiell tjenesteytelse	881	892
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 765	1 708
Offentlig forvaltning	4	2
Utlandet	113	132
Sum næringsliv/offentlig	15 734	16 526
Personkunder	37 133	34 822
Verdjustering utlån til virkelig verdi	86	180
Opptjente, ikke forfalte renter	98	99
Sum	53 051	51 627
Individuelle nedskrivninger	-79	-79
Gruppevise nedskrivninger	-281	-262
Sum netto utlån	52 691	51 286
Utlån med flytende rente (amortisert kost)	48 307	46 290
Utlån med fast rente (virkelig verdi)	4 744	5 337

KONSERN	Innskudd	
	31.12.2016	31.12.2015
Sektor/næring		
Jordbruk og skogbruk	196	176
Fiske og fangst	851	641
Industri	2 080	1 122
Bygg og anlegg	583	470

Varehandel og hotell	799	738
Eiendomsdrift	1 230	1 370
Faglig/finansiell tjenesteytelse	2 316	1 720
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	2 745	2 675
Offentlig forvaltning	1 084	898
Utlandet	10	5
Andre	1 983	1 735
Sum næringsliv/offentlig	13 877	11 550
Personkunder	18 675	17 829
Verdijustering innskudd til virkelig verdi	0	2
Påløpte renter	10	8
Sum	32 562	29 389
Innskudd med flytende rente (amortisert kost)	31 308	28 875
Innskudd med fast rente (virkelig verdi)	1 254	514

Note 3

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Spesifikasjon av periodens tapskostnad

	4. kv. 2016	4. kv. 2015	31.12.2016	31.12.2015
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån og garantiansvar	10	-14	1	-60
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	14	25	19	96
Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	0	3	8	13
Konstaterte tap i perioden uten tidligere individuelle nedskrivninger	1	15	5	13
Inngang på tidligere konstaterte tap	3	4	11	12
Periodens tapskostnad	22	25	22	50

Individuelle nedskrivninger på utlån

	4. kv. 2016	4. kv. 2015	31.12.2016	31.12.2015
Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån 01.01/01.10	70	84	79	141
Konstaterte tap i perioden med tidligere individuell nedskrivning	0	3	8	13
Økning i individuelle nedskrivninger i perioden	2	4	7	9
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	17	2	26	22
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	10	8	25	80
Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån ved utgangen av perioden	79	79	79	79

Nedskrivning på grupper av utlån

	4. kv. 2016	4. kv. 2015	31.12.2016	31.12.2015
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01/01.10	267	237	262	166
Endring i perioden	14	25	19	96
Nedskrivning på grupper av utlån ved utgangen av perioden	281	262	281	262

Individuelle avsetninger på garantiansvar

	4. kv. 2016	4. kv. 2015	31.12.2016	31.12.2015
--	----------------	----------------	------------	------------

Individuelle avsetninger 01.01/01.10	0	2	0	2
Ny avsetning i perioden	0	0	0	0
Tilbakeføring av avsetninger i perioden	0	2	0	2
Individuell avsetning ved utgangen av perioden	0	0	0	0

Note 4

TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

Sum av misligholdte engasjement over 3 mnd. og øvrige ikke-misligholdte engasjement med individuell tapsnedskrivning

KONSERN	31.12.2016			31.12.2015		
	Sum	PM	NL	Sum	PM	NL
Engasjement før individuelle tapsnedskrivninger:						
Misligholdte engasjement over 3 mnd.	65	45	20	74	39	35
Ikke misligholdte engasjement med tapsnedskrivninger	546	24	522	170	28	142
Sum engasjement før individuelle tapsnedskrivninger	611	69	542	244	67	177
Individuelle tapsnedskrivninger på:						
Misligholdte engasjement over 3 mnd.	15	3	12	14	2	12
Ikke misligholdte engasjement med tapsnedskrivninger	64	10	54	65	10	55
Sum individuelle tapsnedskrivninger	79	13	66	79	12	67
Engasjement etter individuelle tapsnedskrivninger:						
Misligholdte engasjement over 3 mnd.	50	42	8	60	37	23
Ikke misligholdte engasjement med tapsnedskrivninger	482	14	468	105	18	87
Sum tapsutsatte engasjement etter individuelle tapsnedskr.	532	56	476	165	55	110
Sum tapsutsatte eng. før individuelle tapsnedskr. i % av utlån	1,16	0,19	3,45	0,47	0,19	1,07
Sum tapsutsatte eng. etter individuelle tapsnedskr. i % av utlån	1,01	0,15	3,03	0,32	0,15	0,67

Note 5

KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt konsernet blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. En finansiell eiendel fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller selskapet overfører den finansielle eiendelen på en slik måte at risiko- og fortjenestepotensialet ved den finansielle eiendelen i det alt vesentlige blir overført. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

KLASSIFISERING

Konsernets beholdning av finansielle instrument klassifiseres ved første gangs regnskapsføring i henhold til IAS 39. Bankens klasser av finansielle instrumenter og målegrunnlag for disse:

- finansielle eiendeler og derivater holdt for handelsformål (tradingportefølje)
- finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- instrumenter som holdes tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i totalresultatoppstillingen
- utlån og fordringer
- finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Finansielle eiendeler og derivater holdt for handelsformål

Finansielle derivater er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- eller valutarisiko banken har påtatt seg. Finansielle derivater bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, og balanseføres brutto pr. kontrakt som henholdsvis eiendel eller gjeld.

Konsernets kriterier for klassifisering av tradingportefølje er følgende:

- posisjoner i finansielle instrumenter som konsernet innehar for egen regning med henblikk på videresalg og/eller som konsernet har ervervet for på kort sikt å dra fordel av reelle og/eller forventede forskjeller mellom kjøps- og salgspris eller andre pris- og rentevariasjoner
- posisjoner som konsernet sitter med for å sikre andre deler av tradingporteføljen
- andre engasjementer som er knyttet til posisjoner som inngår i tradingporteføljen

Konsernets handelsportefølje av aksjer er definert inn i denne gruppen og vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Konsernets beholdning av obligasjoner i likviditetsporteføljen er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet da denne porteføljen styres basert på virkelig verdi. Beholdningen av fastrenteutlån og -innskudd er klassifisert for å unngå regnskapsmessig misforhold sett i forhold til underliggende renteswapper.

Tap og gevinst som følge av verdiendringer på de eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet blir regnskapsført i den perioden de oppstår.

Instrumenter som holdes tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer presentert som

andre inntekter og kostnader i utvidet resultat

Konsernets beholdning av aksjer, som ikke er klassifisert som holdt for tradingformål, klassifiseres som tilgjengelig for salg med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i utvidet resultat. Realiserte gevinster og tap, samt nedskrivninger under kostpris resultatføres i ordinært resultat den perioden de oppstår.

Eierinteressen i Visa Norge FLI er klassifisert som finansiell eiendel i kategorien tilgjengelig for salg i nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Verdiendringen av denne eiendelen er regnskapsført i utvidet resultat.

Utlån og fordringer

Alle utlån og fordringer, herunder leasing, men med unntak av fastrenteutlån, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. Forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir amortisert over lånets løpetid.

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Verdipapirgjeld, herunder verdipapirgjeld som inngår i virkelig verdisikring, lån og innskudd fra kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder uten avtalt løpetid, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjelden.

NIVÅER

Finansielle instrumenter innplasseres i ulike nivåer basert på kvaliteten på markedsdata for den enkelte type instrument.

Nivå 1 – Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked

I nivå 1 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt statsobligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2 – Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

I nivå 2 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, inkludert noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår i hovedsak verdipapirgjeld, derivat og obligasjoner som ikke er på nivå 1.

Nivå 3 – Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata

I nivå 3 innplasseres finansielle instrumenter som ikke kan verdsettes basert på direkte eller indirekte observerbare priser. I kategorien inngår i hovedsak utlån til og innskudd fra kunder, samt aksjer.

KONSERN - 31.12.2016	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter holdt for tilgjengelig for salg
	Trading	Utpekt til virkelig verdi		
Kontanter og fordringer på Norges Bank			300	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			649	
Utlån til og fordringer på kunder		4 744	47 947	
Sertifikater og obligasjoner		6 199		
Aksjer og andre verdipapirer	2			131
Finansielle derivater	1 146			

Sum finansielle eiendeler	1 148	10 943	48 896	131
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			658	
Innskudd fra kunder		1 254	31 308	
Finansielle derivater	580			
Verdipapirgjeld			20 363	
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner			1 318	
Sum finansielle forpliktelser	580	1 254	53 647	-

KONSERN - 31.12.2015	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter holdt for tilgjengelig for salg
	Trading	Utpekt til virkelig verdi		
Kontanter og fordringer på Norges Bank			1 054	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			1 205	
Utlån til og fordringer på kunder		5 337	45 949	
Sertifikater og obligasjoner		4 735		
Aksjer og andre verdipapirer	2			166
Finansielle derivater	1 234			
Sum finansielle eiendeler	1 236	10 072	48 208	166
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			1 058	
Innskudd fra kunder		514	28 875	
Finansielle derivater	592			
Verdipapirgjeld		1 107	20 810	
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner			1 327	
Sum finansielle forpliktelser	592	1 621	52 070	-

Netto verdiendring på finansielle instrumenter

	4. kv. 2016	4. kv. 2015	31.12.2016	31.12.2015
Sertifikater og obligasjoner	-3	-10	24	-51
Aksjer	-3	-2	41	-2
Valutahandel (for kunder)	10	9	33	33
Rentehandel (for kunder)	2	3	11	26
Finansielle derivat	-7	-3	-12	4
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	-1	-3	97	10

Note 6

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

KONSERN	31.12.2016		31.12.2015	
	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank	300	300	1 054	1 054
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	649	649	1 205	1 205
Utlån til og fordringer på kunder	47 947	47 947	45 949	45 949
Sum finansielle eiendeler	48 896	48 896	48 208	48 208
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	658	658	1 058	1 058
Innskudd fra kunder	31 308	31 308	28 875	28 875
Verdipapirgjeld	20 366	20 363	20 676	20 810
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	1 352	1 318	1 369	1 327
Sum finansielle forpliktelser	53 684	53 647	51 978	52 070

KONSERN - 31.12.2016	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Kontanter og fordringer på Norges Bank	300			300
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		649		649
Utlån til og fordringer på kunder			47 947	47 947
Sum finansielle eiendeler	300	649	47 947	48 896
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner		658		658
Innskudd fra kunder			31 308	31 308
Verdipapirgjeld		20 366		20 366
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner		1 352		1 352
Sum finansielle forpliktelser	-	22 376	31 308	53 684

KONSERN - 31.12.2015	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Kontanter og fordringer på Norges Bank	1 054			1 054
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1 205		1 205

Utlån til og fordringer på kunder			45 949	45 949
Sum finansielle eiendeler	1 054	1 205	45 949	48 208
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner		1 058		1 058
Innskudd fra kunder			28 875	28 875
Verdipapirgjeld		20 676		20 676
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner		1 369		1 369
Sum finansielle forpliktelser	-	23 103	28 875	51 978

Note 7

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

KONSERN - 31.12.2016	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Kontanter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			4 744	4 744
Sertifikater og obligasjoner	1 991	4 208		6 199
Aksjer og andre verdipapirer	5		128	133
Finansielle derivat		1 146		1 146
Sum finansielle eiendeler	1 996	5 354	4 872	12 222
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder			1 254	1 254
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		580		580
Sum finansielle forpliktelser	-	580	1 254	1 834

KONSERN - 31.12.2015	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Kontanter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			5 337	5 337
Sertifikater og obligasjoner	1 739	2 996		4 735
Aksjer og andre verdipapirer	7		161	168
Finansielle derivat		1 234		1 234
Sum finansielle eiendeler	1 746	4 230	5 498	11 474
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder			514	514

Verdipapirgjeld		1 107		1 107
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		592		592
Sum finansielle forpliktelser	-	1 699	514	2 213

KONSERN	Utlån til og fordringer på kunder	Aksjer	Innskudd fra kunder
Balanseført verdi pr 31.12.15	5 337	161	514
Kjøp/økning	522	-	895
Salg/reduksjon	1 021	33	155
Overført til Nivå 3	-	-	-
Overføring ut av Nivå 3	-	-	-
Gevinst/tap i perioden	-94	-	-
Balanseført verdi pr 31.12.16	4 744	128	1 254

KONSERN	Utlån til og fordringer på kunder	Aksjer	Innskudd fra kunder
Balanseført verdi pr 31.12.14	4 123	114	442
Kjøp/økning	2 505	-	335
Salg/reduksjon	1 291	4	263
Overført til Nivå 3	-	-	-
Overføring ut av Nivå 3	-	-	-
Gevinst/tap i perioden	-	51	-
Balanseført verdi pr 31.12.15	5 337	161	514

Note 8

DRIFTSSEGMENTER

Resultat - 4. kvartal 2016	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	279	-1	108	172	0
Andre driftsinntekter	45	-3	23	21	4
Sum inntekter	324	-4	131	193	4
Driftskostnader	143	19	30	88	6
Resultat før tap	181	-23	101	105	-2
Tap på utlån	22	30	-8	0	0
Resultat før skatt	159	-53	109	105	-2
Skattekostnad	43				
Resultat etter skatt	116				

Resultat - 31.12.2016	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	1 082	-36	433	685	0
Andre driftsinntekter	281	85	87	92	17
Sum inntekter	1 363	49	520	777	17
Driftskostnader	586	102	115	349	20
Resultat før tap	777	-53	405	428	-3
Tap på utlån	22	35	-9	-4	0
Resultat før skatt	755	-88	414	432	-3
Skattekostnad	181				
Resultat etter skatt	574				

Nøkkeltall - 31.12.2016	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Utlån til kunder 1)	52 691	824	15 508	36 359	0
Innskudd fra kunder 1)	32 562	480	12 083	19 999	0
Garantiforpliktelser	1 741	0	1 733	8	0
Innskuddsdekning	61,8	58,3	77,9	55,0	0
Antall årsverk	378	150	55	159	14

Resultat - 4. kvartal 2015	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	279	-12	117	174	0
Andre driftsinntekter	40	-8	21	23	4
Sum inntekter	319	-20	138	197	4
Driftskostnader	124	3	32	83	6
Resultat før tap	195	-23	106	114	-2
Tap på utlån	25	24	2	-1	0
Resultat før skatt	170	-47	104	115	-2
Skattekostnad	48				
Resultat etter skatt	122				

Resultat - 31.12.2015	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	1 098	-22	468	652	0
Andre driftsinntekter	205	-10	90	105	20
Sum inntekter	1 303	-32	558	757	20
Driftskostnader	561	78	117	346	20
Resultat før tap	742	-110	441	411	0
Tap på utlån	50	96	-42	-4	0
Resultat før skatt	692	-206	483	415	0
Skattekostnad	189				
Resultat etter skatt	503				

Nøkkeltall - 31.12.2015	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Utlån til kunder 1)	51 286	1 007	16 245	34 034	0
Innskudd fra kunder 1)	29 389	731	9 673	18 985	0
Garantiforpliktelser	1 605	0	1 595	10	0
Innskuddsdekning	57,3	72,6	59,5	55,8	0,0
Antall årsverk	388	155	58	160	15

1) Datterselskapet Møre Boligkreditt AS er en del av segmentet Personmarked. Kredittforetakets hovedmålsetning er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer, og selskapet er et ledd i Sparebanken Møres langsiktige finansieringsstrategi. Hovedtall for selskapet vises i egen tabell.

MØRE BOLIGKREDITT AS		
Resultat	4. kv. 2016	4. kv. 2015

Netto renteinntekter	59	65
Andre driftsinntekter	-6	-3
Sum inntekter	53	62
Driftskostnader	8	8
Resultat før tap	45	54
Tap på utlån, garantier m.v.	1	0
Resultat før skatt	44	54
Skattekostnad	11	15
Resultat for perioden	33	39

Resultat	31.12.2016	31.12.2015
Netto renteinntekter	242	273
Andre driftsinntekter	0	1
Sum inntekter	242	274
Driftskostnader	33	31
Resultat før tap	209	243
Tap på utlån, garantier m.v.	1	2
Resultat før skatt	208	241
Skattekostnad	52	65
Resultat for perioden	156	176

Balanse	31.12.2016	31.12.2015
Utlån til kunder	19 810	16 907
Egenkapital	1 509	1 329

Note 9

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Dette er transaksjoner mellom morbanken og 100 % eide datterselskap som er foretatt på armlengdes avstand og til armlengdes priser.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt og eliminert i konsernregnskapet er som følger:

MORBANK	31.12.2016	31.12.2015
Resultat		
Renter og kredittprovisjoner fra datterselskaper	27	19
Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskap	176	191
Betalt husleie til Sparebankeiendom AS	16	18
Forvaltningshonorar fra Møre Boligkreditt AS	26	24
Balanse		
Fordring på datterselskap	1 270	1 121
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 186	0
Gjeld til datterselskap	284	307
Akkumulert overført låneportefølje til Møre Boligkreditt AS	19 815	16 911

Note 10

EGENKAPITALBEVIS

20 største eierne pr 31.12.2016	Antall	Andel av EKB i %
Sparebankstiftelsen Tingvoll	988 000	9,99
Cape Invest AS	517 646	5,24
Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	502 580	5,08
MP Pensjon	386 698	3,91
Wenaasgruppen AS	380 000	3,84
Verdipapirfondet Nordea Norge Verdi	343 079	3,47
Pareto AS	305 189	3,09
FLPS - Princ All Sec	224 334	2,27
Beka Holding AS	150 100	1,52
Verdipapirfondet Eika egenkapitalbevis	106 308	1,08
Lapas AS (Leif-Arne Langøy)	105 500	1,07
Bergen Kommunale Pensjonskasse	100 000	1,01
Verdipapirfondet Fondsinans Norge	96 000	0,97
Verdipapirfondet Landkreditt utbytte	90 000	0,91
Odd Slyngstad	81 479	0,82
PIBCO AS	75 000	0,76
Forsvarets Personellservice	63 660	0,64
Stiftelsen Kjell Holm	60 686	0,61
Forte Trønder VPF	58 000	0,59
Malme AS	55 000	0,56
Sum 20 største	4 689 259	47,43
Totalt	9 886 954	100,00

Note 11

ANSVARLIG KAPITAL

	31.12.2016	31.12.2015
Kjernekapital		
Egenkapitalbevis	989	989
- egne egenkapitalbevis	-3	-13
Overkursfond	354	354
Utjevningfond	1 092	935
Gavefond	125	125
Grunnfond	2 346	2 183
Verdireguleringsfond	51	82
Foreslått utbytte	138	114
Foreslått utbyttemidler for lokalsamfunnet	141	115
Annen egenkapital	208	228
Sum balanseført egenkapital	5 441	5 112
Utsatt skatt, goodwill og immaterielle eiendeler	-47	-47
Verdijusteringer av finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt til virkelig verdi	-14	-14
Verdireguleringsfond	-51	-82
Fondsobligasjoner	800	808
Justert forventet tap IRB-portefølje	-224	-175
Fradrag for foreslått utbytte	-138	-114
Fradrag for foreslått utbyttemidler til lokalsamfunnet	-141	-115
Sum kjernekapital	5 626	5 373
Sum ren kjernekapital	4 826	4 565
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	502	501
36 prosent tillegg av netto urealisert gevinst på aksjer tilgjengelig for salg	0	0
50 prosent fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0
Sum tilleggskapital	502	501
Netto ansvarlig kapital	6 128	5 874

Kapitalkrav fordelt etter engasjementskategorier

Engasjementskategorier i standardmetoden kredittrisiko	31.12.2016	31.12.2015
Stater og sentralbanker	0	0
Lokale og regionale myndigheter	14	6
Offentlig foretak	17	20
Institusjoner	46	52
Foretak	0	5
Massemarked	0	0
Pantesikkerhet i eiendom	0	0
Forfalte engasjementer	0	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	20	16
Egenkapitalposisjoner	8	8
Øvrige engasjement	121	114
Sum kapitalkrav kredittrisiko, standardmetoden	226	221

Engasjementskategorier i grunnleggende IRB-metode kredittrisiko	31.12.2016	31.12.2015
Massemarked pant i fast eiendom	601	562
Massemarked øvrige engasjementer	46	46
Foretak SMB	632	773
Foretak spesialiserte	417	512
Foretak øvrige	467	252
Sum kapitalkrav kredittrisiko, grunnleggende IRB-metode	2 163	2 145
Sum kapitalkrav kredittrisiko	2 389	2 366

Engasjementskategorier markedsrisiko	31.12.2016	31.12.2015
Gjeld	0	0
Egenkapital	0	0
Valuta	0	0
Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-tillegg)	28	40
Sum kapitalkrav markedsrisiko	28	40

Operasjonell risiko (basismetoden)	194	190
Fradrag i kapitalkravet	0	0
Sum kapitalkrav	2 611	2 596
Kapitalkrav overgangsordning (Basel I-gulvet)	25	0
Sum kapitalkrav	2 636	2 596

Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag) før overgangsregel	32 655	32 455
--	--------	--------

Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag) overgangsregel	295	0
Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag) etter overgangsregel	32 950	32 455
Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	1 483	1 460
Bufferkrav	31.12.2016	31.12.2015
Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	824	811
Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	989	974
Motsyklisk kapitalbuffer, 1,5 prosent	494	325
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	2 307	2 110
Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	1 037	995
Kapitaldekning i prosent av beregningsgrunnlaget etter overgangsregel	31.12.2016	31.12.2015
Ansvarlig kapital	18,6	18,1
Kjernekapital	17,0	16,6
Ren kjernekapital	14,7	14,1
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio LR)	31.12.2016	31.12.2015
Uvektet kjernekapitalandel	8,5	8,0

Resultat morbank

RESULTAT MORBANK

Beløp i mill. kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	2016	2015
Renteinntekter	330	348	1 313	1 473
Rentekostnader	110	128	470	645
Netto renteinntekter	220	220	843	828
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	47	46	189	197
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	6	7	27	28
Andre driftsinntekter	7	8	28	27
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	48	47	190	196
Utbytte	1	1	178	193
Netto verdiendring på finansielle instrumenter	6	-2	98	9
Netto avkastning på finansielle investeringer	7	-1	276	202
Sum inntekter	275	266	1 309	1 226
Kostnader ved ytelser til ansatte	82	57	322	295
Administrasjonskostnader	28	26	123	119
Avskrivninger og avsetninger	7	6	26	23
Andre driftskostnader	19	30	93	105
Sum driftskostnader	136	119	564	542
Resultat før tap	139	147	745	684
Tap på utlån, garantier m.v.	21	25	21	47
Resultat før skatt	118	122	724	637
Skattekostnad	32	34	129	125
Resultat for perioden	86	88	595	512
Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	4,35	4,40	29,85	25,70
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	4,35	4,40	29,85	25,70
Utbetalt utbytte pr. egenkapitalbevis i perioden (kroner)	0,00	0,00	11,50	13,50

UTVIDET RESULTAT MORBANK

Beløp i mill. kroner	4. kv. 2016	4. kv. 2015	2016	2015
Resultat for perioden	86	88	595	512

Andre inntekter/kostnader som reverseres over ordinært resultat:				
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg (uten skatteeffekt)	10	50	-31	48
Andre inntekter/kostnader som ikke reverseres over ordinært resultat:				
Estimatavvik pensjon	-8	-9	-8	-9
Skatteeffekt av estimatavvik pensjon	2	-2	2	-2
Totale resultat for perioden	90	127	558	549

Balanse morbank

BALANSE MORBANK

Eiendeler

Beløp i mill. kroner	31.12.2016	31.12.2015
Kontanter og fordringer på Norges Bank	300	1 054
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 789	2 174
Utlån til og fordringer på kunder	33 011	34 530
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	7 863	4 333
Finansielle derivater	778	749
Aksjer og andre verdipapirer	133	168
Eierinteresser i konsernselskaper	1 371	1 171
Eiendel ved utsatt skatt	49	60
Immaterielle eiendeler	47	47
Varige driftsmidler	36	50
Andre eiendeler	155	75
Sum eiendeler	45 532	44 411

Forpliktelser og egenkapital

Beløp i mill. kroner	31.12.2016	31.12.2015
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	929	1 343
Innskudd fra kunder	32 575	29 410
Utstedte sertifikater og obligasjoner	4 284	6 206
Finansielle derivater	576	586
Andre forpliktelser	499	521
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	77	75
Andre avsetninger og forpliktelser	40	59
Fondsobligasjoner	816	826
Ansvarlige lån	502	501
Sum forpliktelser	40 298	39 527
Egenkapitalbevis	989	989
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-3	-13
Overkurs	354	354
Innskutt egenkapital	1 340	1 330

Grunnfondskapital	2 346	2 183
Gavefond	125	125
Utjevningfond	1 092	935
Verdireguleringsfond	51	82
Annen egenkapital	279	229
Opptjent egenkapital	3 894	3 554
Sum egenkapital	5 234	4 884
Sum forpliktelser og egenkapital	45 532	44 411

Resultatutvikling konsern

RESULTAT KVARTALSVIS

Mill. kroner	4. kv. 16	3. kv. 16	2. kv. 16	1. kv. 16	4. kv. 15
Netto renteinntekter	279	278	275	250	285
Sum andre driftsinntekter	45	74	106	56	40
Sum driftskostnader	143	148	147	148	124
Resultat før tap	181	204	234	158	201
Tap på utlån, garantier m.v	22	5	-3	-2	25
Resultat før skatt	159	199	237	160	176
Skattekostnad	43	47	51	40	48
Resultat for perioden	116	152	186	120	128

Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Netto renteinntekter	1,83	1,82	1,86	1,67	1,91
Sum andre driftsinntekter	0,30	0,48	0,70	0,37	0,27
Sum driftskostnader	0,94	0,97	0,98	0,99	0,83
Resultat før tap	1,19	1,33	1,58	1,05	1,35
Tap på utlån, garantier m.v	0,14	0,03	-0,02	-0,01	0,17
Resultat før skatt	1,05	1,30	1,60	1,06	1,18
Skattekostnad	0,28	0,31	0,34	0,26	0,32
Resultat for perioden	0,77	0,99	1,26	0,80	0,86